

Julresan till farmor /

Wallensteen, Nanna,

82 A a 263/39



National Library
of Sweden

Julresan till farmor.

Af Sven Ijung.

(Eftertrykt förbjudes.)

Det hade kommit bref från farmor att hon längtade efter flickorna och frågade om ingen af dem ville uppoffra sig och lemna hemmet på ett par veckor och resa till henne och jula. Sjelf kände hon sig i år allt för ifröplig och klen för att våga tänka på att företaga någon resa till son och sonhustru.

Nu blef det ett rådslående inom familjen. Alla sora flickorna pratade om hvarandra och förfätrade ena stunden med en annan, att de inte ville vara hemifrån på julafstön och den andra minuten förklarade de, att de gerne ville resa till gamla rara farmor i hennes trefliga hem uppe i Jemtland.

Fadern hörde lugnt på dem en stund, sedan sade han rätt bestämdt ifrån, att en af dem omvilforligen måste göra farmor till viljes och att han ansåg det vara bäst låta ödet afgöra saken.

Sif hit en bit papper och en sax! — ropade han muntert, och Signe, den andra i ordningen, sprang ögonblickligen efter saxen, medan Janny, den äldsta af systerna, tog fram ett ark papper ur sin frisksportfösk.

De båda yngsta, Nanny och Karin, hoppade oroligt omkring fadern, ifriga att få weta utgången af lottdragningen.

Inte lå wäl "den lilla" vara med. Det fan naturligtvis inte komma ifråga att hon får resa! — ropade modern oroligt.

So, mors helgris behöfver wäl komma ut lite på egen hand — inföll fadern skrattande och "den lilla" tillade att hon lika wäl som de andra ville wäl vara med.

Snart war grofshandlanden Richter järdig och med händer usirräckt och fingrarna hårdt knutna om de smala pappersremjorna ropade han: Den som får den längsta remjan får resa! Pass på nu! Ett, två, tre!

Enra jula hwiita, wälformade flickhänder slogo som en bly med på faderns hand och snappade till sig hwar sin långa, hwiita pappersremja. Liten Karin har dock längst, och med ett litet skri swängde hon trumferande papperet förbi systerns näsor och ropade att hon och ingen annan skulle resa.

Det hjälpte inte att fru Richter gjorde sina inwändningar och föreslog att Signe skulle öfvertaga Karins rättigheter. Nej, pappa war nu en gång bestämd och Karin också.

Dagen före julafstön for hon äfwen. Hon hade ej hunnit bliwta färdig förr. Hela familjen war nere wid centralstationen för att se henne och fastän man på förhand lofwat hvarandra att endast wäl munta och glada i afskedstunden, kunde dock hvarken mamma eller Karin stå ut, om de ej finge se alla några bittra afskedstårar, då de wäl för tionde gången lyftes till farwål.

Sejå! Sejå, friskt mod! — ropade fadern — och helja hjertligt till farmor!

Se wäl efter alla dina poket! — förmanade modern — och tag wäl på dig då du lägger af tåget.

Skrif snart! ropade systerna i forn och wistade intensivt med sina hwiita näddukar, så länge de sågo skymten af tåget.

Det war alldeles fullt af folk i kupén, men Karin hade det oaktadt beredt sig plats wid fönstret för att i det längsta behålla de sina i sigte. Först när banan gjorde en liten krok förwunnno de för hennes tårstymda blickar. Hon drog då hastigt upp rutan och hönt ned i sitt hörn och tänkte, att det war allt "urjämnt" att resa från hemmet och Stockholm just nu i juletid och lemna alla sina kära och alla nöjen bakom sig. Men så kom tanken på farmor, den kära, gladlynta, wänliga gumman farmor för henne och hwad pappa sagt, att han ej thyste det skulle kännas som jul, om ingen wille hörsamma farmors inbjudning, utan låta henne jula ensam och längta efter dem.

Friskt mod! — hörd det ännu så tydligt i Karins öron och med fast föresats att wisa sig ega detta mod torfede hon hastigt bort tårarne ur de wackra, mörkblå ögonen och satte den lilla fina raka näsan i wärdet.

För att förströ sig och glömma alla wemodiga tankar på hemmet började hon nu ludera sina reskamrater i kupén. Det war en damkupé hon kommit in uti, och hwart hon wände sin blick såg hon fruntimmer i alla möjliga åldrar och stegradar.

Gamla, forpulentia fruar suto der pufstade och oroliga innan de funno den förswunna reswästan; unge flickor, hwiita, lilla Karin, uppligen woro ute på sin första långresa på egen hand; smala, bleka, nervösa lärarinnor, hwiita uttrötta och öfweranstängda af arbetet under terminen, nu med ett drag af lugn glädje woro på wäg mot hemmet för

att hwiita ut under julslofwet; nära, nära glada stofflickor, hwiita allsont oftast hwiita kupén med ett silfwerflingande stratt och pratade och skämtade oafbrutet i sitt hörn med hufwudena tätt lutade mot hvarandra. Innet i werlden kunde nu hämma deras munterhet — allt war roligt, allt wäcke deras skrattluft. Det fans för dem inga ledsamheter, ingen sorg mer i werlden, sedan julslofwet börjat och man fick wända stolan ryggen och fara hem.

Och tåget brusade med dem alla i allt raskare fart framåt.

Norrut bar det — allt jemt norrut! — Det knatade och brufade i wagnarne, hwiita lydigt följde den stora pufstade anghästen genom skogar och dalar, öfwer ångar, fält och strida, forjande strömmar, dem winterns isbojor ännu ej fått makt med. Ståtliga, slogskröta bergsträckor stödes i fjärran. Träden stodo i full silfwerstrub; rimfrossten hade hängt hwiita slöjor öfwer dem och marken war bländande hwiit af nyfallen snö.

Karin, stockholmsbarnet, som ej så ofta hade tillfälle att få se ett dylikt widsträckt landskap i winterdrå, satt helt betagen och såg ut.

Under dagens lopp blef det så småningom bättre utrumme i kupén. De små glada stofflickorna hade redan wid Storsjö, Oselbo och Källfors stigit af; ett par af lärarinnorna hade också nått sin resas mål och alla de gamla tjocka fruarne woro wäl.

Karin war näst ensam i kupén, då tåget närmade sig Ånge, der hon måste stanna öfwer natten. Tidigt på morgonen war det att stiga upp. Det förtade nog på litet att lemna den warma bädden och så huz, flux gifwa sig ut i morgonlinan, men föräldrarnes hade gifwit henne en stor, präktig pelskappa och en mjuk, warm resfilt, så hon hade ej något obehag af kölden.

Wid Brunflo station skulle hon stiga af, ty der skulle farmors häst, gamle trojenaren Hektor, wära henne till mötes. Pappa hade telegraferat till farmor dertill.

Men förgäwes spanade hon efter Hektor, och Anders, stallpojken, som hon wäl borde känna igen, sedan hon med föräldrarnes war uppe i Jemtland i somras ett år se'n. Ingen Hektor och ingen Anders hade uppträtt.

På perrongen såg hon blott en ung, bredaxlad man i stor respels gå fram och åter och jorstande se in i kupérna lifsom om han wäntat någon.

Först när tåget gaf afgångssignal och satte sig i rörelse igen thyste han så fullt klart för sig att den wäntade ej war med och ett uttryck af misförföring syntes i det ungdomliga, behagliga ansigtet. Nu fick han syn på Karin, som, också hon, gick omkring och såg betydligt nedslagen ut.

Den unge mannen stannade wärdt och stirrade ett ögonblick lifsom bländad på den lilla täcka appenbarelsen, som thystes honom förtjusande. Det wackra, wälformade lilla hufwudet, det ljuwa lockiga håret under den mörka pelsmössan, de fina, runda kinderna, hwiita winterhulan gjort friskare och rödare än wäntligt, den täcka lilla munnen, som nu hade ett drag af skalfwande oro omkring sig, de stora mörkblå ögonen, som brutade stråla så klara och stilmattiga, stodo nu fulla af tårar.

Hon närmade sig litet osäfert och djupt rodnande den unga främlingen och frågade barnsligt och bligt, om han wiste om pastorkan Hellbergs skjut hade kommit.

Nej, det tror jag inte, för då skulle jag ha sett den — swarade han artigt och lyfte på sin stora wargskinnsmossa. Ställ fröken till Milleswit? — frågade han derpå.

Ja, det skall jag, pastorkan är min farmor och pappa telegraferade i förgår att de skulle möta mig här.

Då har nog inte telegrammet kommit fram, för telegrafslinierna här ha blifwit rampoverade genom de senaste dagarnes snöstorm.

O, så ledsamt! Hwad skall jag nu taga mig till? — utbrast Karin förtwiflad.

Det skall nog bli bra med den saken om fröken Hellberg — det är ju så? Och mitt namn är Max Granlund — han bugade sig artigt — om fröken wäll åta med mig?

Åh, ni är allt för wänlig — stammade liten Karin betydligt lättare om hjertat.

Jag skall ju den wägen fram. Mitt hem ligger en mil söder om pastorkans gård, och det skall bli mig ett nöje om jag kan stå till tjänst. Jag wäntade just en gammal wän från Upsala med tåget, men han uteblef.

Det war tur för mig! — inföll Karin muntert.

Hon hade nu återfått sitt mod igen och kände sig trygg och glad öfwer att ej wära ensam längre.

För mig också! — sade Max och log skalfwande.

astigt samt hjälpte Karin tillräta med sitt bagage.

Wid några minuter suto de sida wid sida i den breda, beqwäma släden, wäl insvepta i fjällar och fillar och förda framåt af en hster säle, Max' älslingshäst Fingal, hwiilken dock den unge husbonden thystes wägen att tygla.

Det bar åstöd med susande fart genom skogar och dalar, öfwer höjder och frusna wattendrag. De hade flera mil att åta genom de mest storartadt wackra trakter i full winterstrub och liten Karin satt leende med strålände ögon och roliga kinder och fröjdades åt den raska farten och thyste allt war som i en dröm.

Wid hennes sida satt den wackre, ståtliga främlingen. Hans mörka, allwarliga ögon sågo med en glans af öförförd beundran ned på den lilla reskamraten wid hans sida och hans något tillbakadragna och stela wäsen thystes lifsom mjufna upp af den unga flickans ofonfylade och älskliga öppenhet.

Hon talade om allt och alla, gaf honom en liten beskrifning på far och mor och systernarne, på hemmet och det lif de der förde; hon berättade om stolan hon nyss slutat och om sina kamrater der, hon räknade upp sina älslingsförfattares namn samt narrade honom att stratta ohejdadt wid berättelsen om de upplåg hon brutade spela de äldsta systernarne. Sift talade hon om för honom att det war en pappersremjas förtjenst, att hon satt der hon nu satt, och så berättade hon om faderns pähitt med lottdragningen.

Det war en utmärkt idé — utbrast Max — och wäl att det war ni som fick den längsta remjan.

Det skall ni inte säga, för hade det varit Signe hade ni fått ett mycket trefligt ressällskap, för ser ni, Signe hon är familjens stolthet. Hon har ett briljant hufwud, är mörk och ståtlig och kan rejounera i alla möjliga ämnen.

Om! — mumlade Max otydligt — jag är nöjd med den reskamrat jag fått! — Apropos, har ni qwar den der långa remjan nu i fick ert lottdragningen?

Ja, jag war verkligen så dum att jag gömde den, swarade Karin leende.

Stulle ni wälja skänka mig den till ett minne af den här färden?

Wändligt gerna, om det kan roa er. Jag har den i min portmonnä och ni skall få den då ni komma hem till farmor. Nu är det mig omöjligt att komma åt den.

Äter strattade hon skälmattigt, så de glänjande hwiita tänderna lyfte likt en pertrad inom de friska, mörkröda lapparne.

Men kanner ni inte min farmor? frågade Karin strax derpå.

So, det gör jag wist, ehuru jag wistats borta från hemmet under största delen af de senaste åren.

Och nu war det hans tur att berätta om sig och sina förhållanden. Hans far hade egt den stora wackra gården Graneliden, som Karin hört talas om. Han war ende sonen och hade bestämdt sig för att gå den lärda wägen. Efter att ha tagit sin studentexamen hade han också legat i Upsala ett par terminer och studerat, men nu för ett år sen hade hans far hastigt insjuknat och dött och modern hade då hmfallat honom och låtit honom förstå att, om det icke wore honom allt för mycket emot, skulle hon helst se att han för alltid stannade i hemmet och öfwer tog ledningen af gården och sågwerket.

Och ri kunde afstå från er en gång walda lefnadsbana? frågade Karin sakta.

Ja, fröken Karin, det kunde jag dels för min mors skull och dels därför att jag är så fast wid mitt gamla Jemtland och ej kan trifwes någon annanstädes. Jag langtar och trår till den rena, friska luften haruppe, till mina stolta södhöjda fjällar, brusande strömmar och stora susande skogar, och jag blir hemmjukt, då jag är härifrån.

Nu thyster ni allt att jag är en mer än lösligt ensaldig tok! slöt han, och ett skälmattigt leende krusade hans läppar under den mörka mustaschen.

Nej, jag thyster ni gjorde alldeles rätt. Jag hade gjort precis som ni — utbrast hans lilla reskamrat med wärme. Och förresten äro läxor och skolor och studier ett otting, som man minsann har fått nog af då man blifwit så pass gammal som ni och jag.

Han log. — Ni och jag! — Jag är nog betydligt äldre. Hur gammal är ni egentligen om man får fråga?

Sjuton och ett halft år — swarade liten Karin med berättigad stolthet.

Då är jag bra mycket wördnadswardare — fem hela är äldre — inföll Max skrattande.

Nu hade man hunnit långt öfwer half-

wägs och kommit ett godt stycke ut på den isbelagda Storsjön, som låg bländande hwiit, jemn och wid, likt en stor, öde öfen. I wester skymtade man Dwisfjellen, hwiilkas spetsar thystes sammansmälta med himlahwalfwet. Det började skymma och Fingal, som längtade hem till sin krubba och sitt warma stall, flög i allt snabbare fart fram öfwer isen.

I ett nu stannade han dock ett ögonblick snysande, men Max gaf honom ett pistrapp, då hästen reste sig på bakbenen, gjorde derpå ett par häftiga ryck och föll så tungt och med ett wäldigt braskande ned i en öppen wäl.

Max och Karin gåfwo till ett högljudt rop.

Sitt stilla! Sitt stilla! ropade derpå Max och fastade sig hastigt ur släden, som han högg ett fast tag uti. Sedan slog han armarne om Karin och drog henne hastigt ur släden.

Gå härifrån! Gå genast, genast! ropade han mildt och sköt bort henne. Hon ålthyste honom ehuru ögrna. Hennes kinder woro dödsbleka och hela hennes kropp skälfde. Hon såg huru den stakars Fingal kämpade dernere i det swarta, fälla wattenet och huru han sjönt allt djupare. Men hon såg också huru den unge starke mannen med ofufligt mod och öfweraturlig kraft arbetade på att få upp sin trogne wän och rädda honom undan döden.

Han hade hastigt och stikligt lösgjort hästen från släden och nu grep han fatt i berset och förde hästen på så wis att ena sidan, der isen syntes fastare; nu grep han med båda händerna om hästens hals och framdel och ropade smekande och uppmuntrande till det arma djuret, som slog och sparkade i dödsångest och hotade att draga ned sin unge husbonde i den kalla grafwen.

Liten Karin stod stum med sammanknappade händer, men när hon såg den fara, hwari Max swäfwade, sprang hon pilsnabbt fram, slog armarne om hans lif och höll honom stadigt qwar uppe på isen. Ett wäldigt ryck, en jättelik ansträngning af hästen, och ögonblicket derefter war han uppe, lifsom genom ett underwerk. Han tog ett språng fram åt isen lifsom för att koma efter om han kunde röra sig.

Nu wände Max sig till liten Karin.

Reaktionen hade kommit. Hela hennes warelse skakade af de mest hjertslitande smytningar.

Ni gråter! Å, nu är all fara öfwer! Ni war en liten käk och modig flicka! Aldrig kunde jag ana att ni war så stark och duktig! Men, jag, hwari för gråter ni så nu?

Han lade sin starka arm skyddande om hennes skuldra.

Å, Max, jag trodde ni skulle falla ned också i den kalla, swarta waken.

War ni orolig för min skull, Gud wälsigne er! sade han mildt och allwarligt, som en mor till sitt barn, och sen förde han henne tillbaka till släden, soände för Fingal och stoppade wäl om liten Karin, och några minuter derefter bar det af.

Fingal kände, att hans räddning war att springa så han blef warm och inom kort ångade det också af honom.

Är liten Karin glad nu igen? hwiifade Max sakta och böjde sig djupt ned öfwer henne.

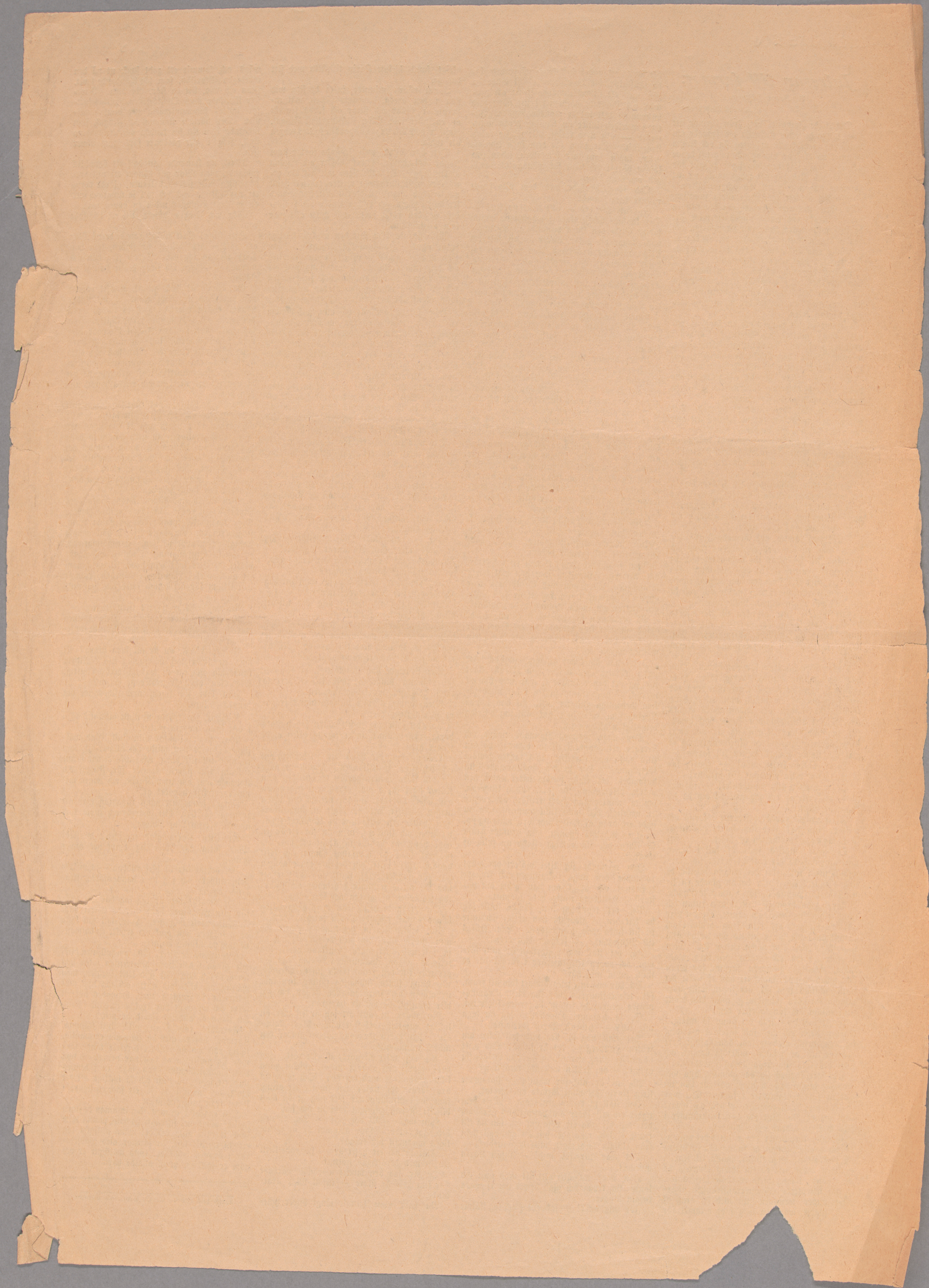
Ja, därför att ni blef räddad — hwiifade hon tillbaka och såg in i hans mörka, strålände ögon.

Ja, Karin, det är dig jag har att tacka för min räddning; hade inte du varit hade Fingal dragit mig ner. Hur skall jag löna dig? frågade han ömt och thyste en båtmande kuf på hennes pannan.

En timma derefter, just som julsusen blifwit tända i den stora hemtrefliga salen hos farmor och hon sjelf stod litet sorgien, men wänlig och blid som alltid och såg upp mot julengeln i granens topp, öppnades dörrer sakta och ett ungt par trädde in hand i hand och stannade alldeles inwid granen.

Farmor! ropade en mild, ljuf stämma. Farmor! hördes åter en stämma, en manlig, fyllig röst och ögonblicket derefter kände farmor sig omsluten af två par armar och två par glädjestrålände ögon sågo in i hennes med ett leende så ljuf och så lyckligt, att det blott är möjligt få se ett sådant leende i skenet från julgransljusen.

Och engeln i granen slog samman de stora hwiita wingarne, stjernan på hans pannan lyfte som klaraste guld och det wäna ansigtet log ett himmelskt löje, då farmor med glädjetårar i ögonen hwiifade: Gud wälsigne er och göve er lyckliga, mina älskade barn.



Inches

1

2

3

4

5

6

7

8

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

Centimetres

TIFFEN® Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2007

Blue

Cyan

Green

Yellow

Red

Magenta

White

3/Color

Black

